

BAKIMLI ÇİM ANCAK PROFESYONEL MAKİNELERLE ELDE EDİLİR :

Çim yüzeyli spor alanları düzenli olarak bakım programına tabi tutulması gereken yeşil alanlardır. Dynanun sporun çeşidi ve sıklığı bakım periyodunu ve şeklini belirler. Saha bakımı başta doğru çim biçme, havalandırma ve kumlama ana başlıklar altında toplanabilir. Saha bakımında ne kadar uzman olunursa olursun uygun makineleşmeden, bakım yapmak mümkün değildir.Makineleşirken dikkat edilmesi gereken nokta; alınacak makinelerin profesyonel amaçlı imal edilmiş ve dünya çapında profesyonel kullanıcılara hitap eden markalardan olmasıdır.

Avrupa ve Amerika da oyun alanları dışında ki yeşil alanlara da verilen önemden dolayı villa bahçeleriyle parklar içinde amatör amaçlı birçok çim bakım makinesi imal edilmekte ve kullanılmaktadır. Bu tür makinelerde biçme ,havalandırma, kumlama işleri yapılabilmektedir. Ancak bu makineler yalnızca hitap ettiği bahçelere yetebilmektedir.

Bu tür makineler ,Ülkemizde profesyonel makinelerin tanınmamasından dolayı bazı firmalar tarafından profesyonel makine gibi pazarlanmaktadır. Ancak bu makinelerin birçoğu firmaların kar düşüncesi ön plana çıkarılarak ithal edilmekte ve satışları yapılmaktadır. Kullanıcı cephesinde ise ellerinde isim olarak tercih edebilecekleri birçok saha bakım makinesi bulunmasına rağmen sahaları kötü durumdadır. Bunun sebebi de maalesef firmaların, insanların bilgisizliklerinden yararlanarak orları satışı kolay olan ucuz makinelere yönlendirmeleridir. Örneğin, kök havalandırma makinesi Avrupa'da hem spor alanları hem de bahçeler için imal edilmekte ve her ikisi de kök havalandırma olarak adlandırılmaktadır; oysa bahçe alanları için imal edilen kök havalandırma yalnızca max.7 cm 'ye kadar havalandırma yapabilirken, spor alanları için imal edilmiş profesyonel dip havalandırma makineleri ise spor alanlarında çimin kökünün ilerlemesi istenilen üst 15-20 cm lik alana kadar işlem yapabilmektedir. Bir futbol sahası işletmesine fiyatı profesyonel kök havalandırma makinesinden 5 kat daha ucuz olan bahçe tipi kök havalandırma makinesi satmak daha kolay olduğundan maalesef günümüze kadar birçok firma bu yolla satış yapmıştır.

Ülkemizdeki birçok futbol sahasının kenarında kullanılmadığından ya da yeterli performans alamadığından çürümeye terk edilmiş makinelerle doludur. Oysaki bir futbol sahasında olması gereken makineler ağır hizmet tipi olup, bir makineden alınabilecek en fazla performansı verecek olanlardır. Gelişen teknoloji sayesinde artık bir makineye basit bir şekilde farklı ataçmanlar takmak suretiyle farklı saha bakım amaçları için kullanılabilen makineler imal edilmektedir. Bu sayede, hem depolama alan ihtiyacı hem de işletme maliyetleri azalmaktadır. Saha bakımının en başında çimlerin biçilmesi gelmektedir:

ÇİM BİÇME MAKİNELERİ :

Çim biçme makinelerini biçme tipine göre silindirik ve yatay bıçaklı olarak iki ana gruba ayırabiliriz.

Yatay bıçaklı makineler park ve bahçe çimlerinde kullanılmak üzere dizayn edilmiştir. Bıçaklar zemine paralel şekilde döner ve çimleri gövdesine vurmak suretiyle bir nevi koparma şekliyle biçim yapar. Bu tür biçim şekli özellikle bıçakların kör olması halinde biçildikten sonra kalan çim uçlarının liflenerek sararmasına sebep olur ve sahadaki milyonlarca çimin uçlarının sararması sahanın genel olarak sarı bir görünüm almasına neden olur.

Öte yandan Futbol sahaslarında çimlerin biçilmesinde olmazsa olmazlar arasında gelen silindirik bıçaklı makinelerin biçim tekniği çimi makasla keser gibi biçim yapmasıdır. Silindirik bıçak çimi seri, kısa ve temiz bir şekilde biçer.

Yatay bıçakla kesilemeyecek kısıkları gayet düzgün bir şekilde biçebilir. Kesme yükseklikleri yatay bıçaklarda 3-7cm iken silindirik bıçaklarda 0-5cm dir. Buradan da anlaşılacağı üzere futbol sahalarda istenilen 3 - 3,5 cm lik çim yüksekliği elde edebilmek silindirik bıçaklarla rahatlıkla sağlanabilmektedir. Silindirik bıçaklı makineler lastik tekerli ya da alüminyum ,çelik silindir üzerinde hareket edenler olmak üzere ikiye ayrılır. Futbol sahalarda tercih edilenler alüminyum silindir üzerinde hareket edenlerdir. Bunlar silindirleri sayesinde biçim esnasında çimin ihtiyacı olan silindirme işlemi de gerçekleştirir. Bu silindirme işlemi aynı zamanda sahaya ola diye tabir edilen koyu – açık desenler vermektedir. Bu makinelerin arkasına alindiri olan koluklar takılmak suretiyle kullanıcının yorulmadan biçme işlemini gerçekleştirmesi sağlanır.

Büyük firma en iyi helazonik bıçaklı çim biçme makinesini yapmak için sürekli yarış halindedir. Bunların arasında da diğerlerinin olumsuz yanlarını olumlu hale getiren ve bazı saha bakım ekipmanlarıyla kullanılmak suretiyle ekonomi, depolama ve işletme giderlerinde kullanıcılara fayda sağlayan markalar mevcuttur.

YÜZEY HAVALANDIRMA (VERTİ CUT) MAKİNELERİ :

Toprak yüzeyinde biçimden arta kalan çim kırıntıları ve 80 çimler çim diplerinde san ot tabakası oluşturur. Oluşan bu kısım çürümüş yumuşak organik tabakaya taç adı verilmektedir.

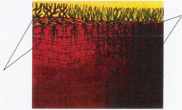
Oluşan taç tabakası çimlerin ihtiyacı olan su, besleyici elementlerin ve oksijenin toprak tarafından emilimini önler. Çimi tıkklamak (havalandırmak) veya toprağa kesikler atmak; suretiyle çim kök bölgesinin sudan, besleyici elementlerden ve havadan daha fazla yararlanmasını sağlar.

Yüzeyin bu maddelerden arındırılması sürekli sağlıklı, güz ve iyi görünümü çimlere sahip olmanızı sağlar.

Vertikal aynı zamanda yüzeye 3 mm derinlikte kesikler atabilmektedir bu kesiklerde köksap ve sülükleri kestiğinden genç sürgünlerin gelişmesini teşvik eder. Ayrıca sahalarda büyük problem olan yatay büyüyen ayık otunun da düzenli bir vertikal uygulaması sonucu azaldığı ve hatta yok olduğu saptanmıştır. Vertikal makinelerinde dikkat edilmesi gereken en önemli nokta bıçak yapılarının sabit olmasıdır. Piyasada oynar bıçaklı vertikal adı altında satılan makineler mevcuttur bu makineler vertikal işleminden ziyade fair mower diye adlandırılan uzun çimlerin biçilmesinde kullanılan bir çeşit biçme makinesidir. Vertikalın

bıçaklarının sabit olması köksap ve sülüklerin kesilmesi için önemlidir. Futbol sahalarda kullanılan vertikal makineleri, traktör üç nokta askı koluna bağlanarak kuyruk malden hareketli ya da silindirik bıçaklı çim biçme makinelerin önüne kaset sistemiyle takılan modellerdir.

Bunun yanında peyzaj alanlar için üretilmiş çalışma genişliği max 50 cm olan imobil vertikal makineleri de mevcut olmakla birlikte ,bunların futbol sahası gibi geniş alanlarda kullanılması hem kullanıcı için extra yorgunluk ,zaman kaybı ve makinenin çabucak ekonomik ömrünü tamamlamasına sebep olur.

Vertikalın yılda iki sefer olmak üzere ilkbahar ve sonbaharda yapılması önerilir. Yine yoğun kullanılan alanlarda sezon içerisinde de vertikal, ardından ara ekim uygulaması da yapılabilir.

İnmei mini sabit bıçaklı vertikal makinesi!

KÖK HAVALANDIRMA (VERTİ DRAIN) MAKİNELERİ :

Çim bitkisi iyi havalandırılmış topraklardan hoşlanır. Bu tip topraklarda kök,sülük ve köksaplar iyi gelişir. Futbol ve golf sahası gibi ağır şartlarda ve sık kullanılan devamlı kaliteli görüntü vermeye gereken çim alanlarında yoğun kullanım sonucu zamanla üst 10-20 cm lik tabakanın sıkışması ile su geçirimsizliği azalır, çim kök bölgesinde hava alışverişisi zayıflar. Bu durum yüzeyde su göllenmesine ve kök bölgesinin nefes almasının engellenmesine ve böylece çim gelişiminin durmasına neden olur. Ayrıca futbolcu sakatlanmalarında artış görülür. Kökler yüzeye gelişir ve en ulak darbeye kolaylıkla sökülür. Bu gibi ağır durumlarda genellikle sahanın üst 10-15 cm'lik tabakası kaldırılarak yeniden malzeme serilmesi yoluna gidilmekte bu da oldukça büyük bir maddi külfet getirmektedir.

Havalandırma işlemi çim dokusu altındaki toprağın çim örtüsüne zarar vermeden işlenmesi olayıdır. Dip havalandırma makinesini kullanarak bu sorundan kurtulup ,devamlı sağlıklı çimlere sahip olabilirsiniz. Üsteki 10-20 cm lik sert tabakayı kırarak kök bölgesini havalandırır, gevşeyen toprakta kök hızla derinlere doğru gelişerek ihtiyacı olan sudan , havadan ve minerallere en iyi şekilde faydalanır . Üst tabakanın kırılması aynı zamanda yüzeyde biriken suların drenaja doğru hızla süzülerek ikinci bir problem olan göllenmeyi de ortadan kaldırır.

Çeşitli bıçak boylan ve tipleriyle 30 -40 cm derinliğe kadar dip havalandırma yapabilir.

Yukarıda bahsedildiği gibi sahanın ihtiyacı olan kök havalandırma işleminin, ancak traktör kuyruk milinden hareketli makineler tarafından yapılabilir. Aksi halde piyasada satışta sunulan max 7cm derinliğe kadar havalandırma yaptığı iddia edilen kendinden motorlu yada çekilir tip havalandırma makineleri yukarıdaki olumsuzlukları ortadan kaldıramaz. Bu tip makineler amatör amaçlı, bahçelerde kullanılmak üzere imal edilmiştir.

Profesyonel verti drain kök havalandırma makineleri ise toprağa 25-30 cm girerek burada belli bir açı ile toprakta hava boşlukları meydana getirir.

Kök havalandırma makinelerinde kullanılan bıçaklar çeşitli boylarda olup, içi dolu ve boş olan modelleri mevcuttur. İçi dolu bıçaklar toprağı delmek suretiyle , içi boş bıçaklar ise toprak kapsülü çıkartarak hava kanallarını açmak amaçlı çalışır.

KUMLAMA MAKİNESİ :

Kendil Yürür Model

Kaliteli çim yüzeyi istenen spor sahalarmda, kumlama çimlerin daha iyi gelişmesini sağlar. Yüzey bozukluklarını düzeltmek içinde yine kumdan yararlanır.

Kumun çim yüzeyine serilmesinde de dikkat edilmesi gereken homojen ve düzenli bir serme gerçekleştirilmektir. Buda ancak kum serme (kumlama) makinelerince yapılabilir. Kum makineleri kendinden hareketli veya yine traktör arkasına bağlanmak suretiyle hareketini kuyruk milinden olarak çalışan makinelerdir. Bunlar kumu saçma suretiyle veya fırça ile direk püskürtme yöntemiyle kumlama yapmaktadır.

Fırça ile püskürterek kumlama yapan modeller kumun çim dibine daha kısa sürede ıncalamaya v.b işlem gerekmeden inmesini kolaylaştırır.

Kendinden yürür modeller gerek yanında birisinin sürekli olarak yürütmesi gerekse iş genişliğinin dar oluşu sebebiyle kullanıcıdan daha fazla etfor sarf etmesini istemektedir. Ancak bağlanacak bir saha traktörü olmaması halinde alternatifli bulunmamaktadır.

Traktöre Bağlanarak Model

Kumlama işlemi sonbaharda kışa hazırlık ve ilkbaharda ara ekim sonrası yılda iki sefer yapılabileceği gibi yıpranma durumuna göre daha fazla da yapılabilmektedir.

Vertikal, kök havalandırma, tohum ekimi ardından yapılan kumlama işleminden en iyi sonuç elde edilmektedir.

İLAÇLAMA MAKİNESİ :

Yıllık yapılan korumaya yönelik olağan ilaçlama ve olağanüstü hastalık mücadelesinde kullanılan bitki ilaçlarını püskürme suretiyle çime tatbik eden makinelerdir. Bu makineler aynı zamanda tarla ilaçlamasında da kullanılan bumlu tipte traktöre bağlanan ilaçlama makineleridir. Seri bir şekilde yaklaşık üç seferde tüm sahanın ilaçlanmasını sağlar. Burada işçilik ve zaman minimumdardır.

GÜBRE SERPME MAKİNESİ:

Gübre serpme makineleri oldukça pratik ve hata kaldırmayan çim sahalarda homojen bir biçimde gübreleme işlemini gerçekleştirir. Gübre makineleri de yine elle itilebilir ya da traktöre bağlanan modelleri mevcuttur. Bu makineler her türlü granül yapıda kimyasal gübrenin ya da çim tohumunun sahaya saçılmasında oldukça başarılıdır. Dikkat edilmesi gereken husus, atım mesafelerine göre ip çekme metoduyla gübreleme işleminin daha sorunsuzca yapılmasıdır.

Elite İtme Model

ÇİM SÜPÜRGELERİ :

Çim süpürgeleri toplama yapılmadan biçim yapılan sahalarda çim kırıntılarının ; vertikat sonrası çıkan sanı ,60 olan toplanmasında kullanılan çime süpürme esnasında havalandırma işlemi de yapan saha bakım makinelerinden biridir.

Çalışması için traktöre ihtiyaç duyar. Özellikle her biçim sonrasında kullanılması fuzul bir işlem gözükmesine karşın, çime yapmış olduğu havalandırma işlemi çimlerin daima sağlıklı ve diplerinin temiz olmasını sağlar.

ÇİM SAHA TRAKTÖRÜ (KOMPAKT TRAKTÖRLERİ):

Yazımızın başında da belirttiğimiz üzere Avrupa'da önde gelen profesyonel kullanıcıların tercihi genellikle profesyonel saha bakım ekipmanlarıdır. Profesyonel saha bakım ekipmanlarının bir çoğu (kük havalandırma, vertikat, çim süpürgesi, ilaçlama v.b.) çalışabilmesi için uygun güçte bir traktöre ihtiyaç duyar. Kompakt traktörler diye adlandırılan bu sınıf traktörler ülkemiz sahalarda yeni yeni boy göstermeye başlamıştır.

Kompakt traktörleri yaygın zirai traktörlerden ayıran en önemli özellikleri; hafif olmaları ve dönüş açılarının dar olmasıdır. Bunun yanında zirai traktörlerde sunulan her türlü özellik kompakt traktörlerde de sunulmaktadır.

Kompakt traktörlerin tercihinde ise dikkat edilecek hususlar :

Maksimum güç :

Çalışılacak saha bakım ekipmanlarına göre ihtiyaçlarda farklılık göstermektedir.

Arka üç nokta askı kolunun kaldırma kapasitesinin yüksek olması :

Burada kaldırma kapasitesi tamamen traktör şanzımanı ve hidrolik teknolojiyle alakalıdır, yani traktör motorunun büyük olması kaldırma kapasitesi ile doğru orantılı değildir. Örneğin 29 hp bir kompakt traktörün üç nokta askı kaldırma kapasitesi 1400 kg iken 35 hp lik bir kompakt traktörün üç nokta askı kaldırma kapasitesi 700 kg olabilmektedir. Traktör seçiminde motor gücünün yanında dikkat edilecek en önemli husustur.

Kuyruk milinin dünya standartlarına uygun halde imal edilmiş olması :

Böylece alacağınız ekipmanlarda siz traktör firmasına bağlı kalmaz . Dünya standartları PTO sola dönüşlü altı frezeli dir. Aksi takdirde dönen farklı freze ölçüsüne sahip kuyruk milleri için alacağınız ekipmanları uydurmak için extra para ödeyerek modifikasyon yaptırmak zorunda kalırsınız.

Üretilen saha bakım ekipmanları dünya standartlarındaki pto-ölçüsü ve dönüş yönüne göre imal edilmektedir.

Bunların yanı sıra ağırlığı 1200 kg mı geçmemeli dönüş, yani çapları 2m'yi aşmayan ve çime zarar vermeyen deseni çim tekerlerine sahip traktörler tercih edilmelidir.